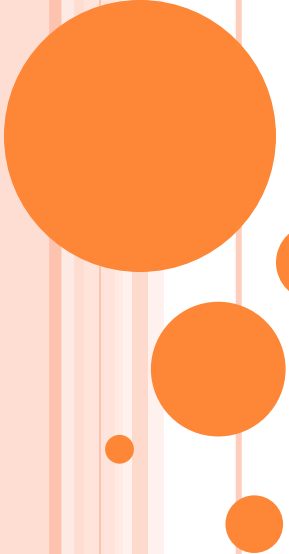

ADHD

V RÁMCI NEUROVÝVOJOVÉHO A KOMORBIDNÍHO SPEKTRA

Doc. MUDr. Radomír Šlapal, CSc.
Dětská neurologie Blansko

ADHD

CO TO VLASTNĚ JE?

- **Existuje** jen podle klasické jádrové definice
- **Nevystihuje** ho ani běžně používaná zkratka
- **Mimoň** ve vlastním světě (**nepozornost**)
- **Perpetum mobile** k neutahání
(**hyperaktivita**)
- **Čertík** z krabičky s krátkou zápalnou
šňůrou (**impulzivita**)

ADHD MKN-10

- **Porucha pozornosti (ADD) F90.0**
s hyperaktivitou (a impulzivitou)
- **Hyperkinetická porucha (chování) F90.1**
- **Na přelomu 80. a 90. let minulého století**
v amerických diagnostických manuálech
duševních poruch
- **LMD, MBD (60. léta minulého století)**

ADHD DEFINICE

- **Nepozornost** (nesmí to nudit, musí to bavit, pak dobrá **cílená pozornost**)
- **Hyperaktivita** (hypoaktivita až pasivita)
- **Impulzivita** (racionalita)

- **Instabilita** (emoční, náladová i výkonová)
- **Maladaptabilita** (na vše nové)

Jak KDY a KDE?

Kombinace!

ADHD

- **Kognitivně behaviorální syndrom** (klinicky)
- **Genetická** vrozená neurovývojová porucha zpravidla umocněná funkčním postižením mozku **prenatálně** a **perinatálně** (etiopatogeneticky)
- **Dysfunkce mozku** (neurobiologicky) způsobená neurotransmiterovou dysbalancí na úrovni (sub)kortikálních především katecholaminergních okruhů, vedoucí k **neuromodulátorové nerovnováze** (patofyziologicky)

ADHD

NEUROVÝVOJOVÁ PORUCHA

- **Prenatální (kopálisti, přemetáři)**
vyvíjejí se v **dyskomfortu** (gestóza)
- **Novorozenci (dráždivci)**
rození **předčasně** a **překotně**,
nenakojitelní a neutišitelní, **inkubátor**, FT

ADHD

NEUROVÝVOJOVÁ PORUCHA

- **Kojenci (trapiči)**

špatně se krmí, přebalují a koupou,
neklidní, uřvaní a nespaví, **PMV atypicky**
disharmonický s předstihem, fyzioterapie

- **Batolata (vzteklouni)**

u ničeho nevydrží, neskutečně rychlí,
neustálý dohled, **OVŘ, ARZ, FZ**

ADHD

NEUROVÝVOJOVÁ PORUCHA

- **Předškoláci (nevychovanci)**

v MŠ **problematicky adaptabilní,**
nezapojují se, nespolupracují, konfliktní,
nezvladatelní

- **Školáci (nálepkáři, poznámkáři)**

nepozorní rušitelé, **třídní šašci, pomalé**
pracovní tempo, nevyrovnané výkony,
SVPU, šikana

ADHD

NEUROVÝVOJOVÁ PORUCHA

- **Superepubertáci (potížisté)**
problémy s autoritami, narůstající impulzivita, sklon ke všemu zakázanému, party
- **Adolescenti (ztracenci)**
nepochopení, studijně i vztahově neúspěšní, zvyrazňují se psychické problémy, sklon k závislostem, přestupky a trestné činy
- **Dospělí (ztroskotanci)**
neúspěšní v soukromém i profesním životě, obtížně společensky zařaditelní

ADHD

NEUROVÝVOJOVÉ SPEKTRUM

- Autistické příznaky
(projevy, rysy, prvky)
- Mentální dysfunkce
(podprůměr, LMP, nadprůměr)
- Dysporuchy
(dysfázie, dyspraxie, SPU)

ADHD

KOMORBIDNÍ SPEKTRUM

PORUCHY

- **psychiky** (fóbie, úzkosti, deprese, panické ataky, ABP, schizofrenie)
- **chování** (agresivita, lži, krádeže, vandalismus, závislosti)
- **spánku** (neklidný, problémy s usínáním, noční děsy, náměsíčnictví)
- **příjmu potravy** (mentální anorexie, bulimie) ●

ADHD

KOMORBIDNÍ SPEKTRUM

ZÁCHVATY

Epilepsie

Migréna

PNES

Afektivně reflexní/respirační

Febrilní

PRAXE DĚTSKÉHO NEUROLOGA

Neurovývojové poruchy

ADHD, PAS, mentální dysfunkce, dysporuchy

66%

Záchvaty

Epilepsie, migrény

33%

Kombinace!

ADHD OTAZNÍKY

- **Kdo ho vlastně nemá?**
- **Kdo o něm nemá ani tušení?**
- **Kdo ho vůbec neřeší?**
- **Komu nekomplikuje život?**
- **Pod kterými psychiatrickými diagnózami se skrývá v dospělosti?**

ADHD

CELOŽIVOTNÍ PROBLÉM

- Individuální (dítě, rodič, partner, QOL)
- Rodinný (výchovný, /pra/rodiče, sourozenci)
- Společenský (vzdělávací, profesní, zájmový)

ADHD ZÁVĚRY

Nelze ho **diagnostikovat** samostatně,
ale **komplexně** v rámci spektra
neurovývojového i komorbidního.

Nelze ho **řešit** individuálně,
ale **multidisciplinárně** v rámci
rodiny, školy, aktivit profesních
a zájmových.

